

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 75/20
V Luxemburgu 25. júna 2020

Rozsudok vo veci C-36/20 PPU
Ministerio Fiscal

Súdnym orgánom, ktoré majú rozhodnúť o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území členského štátu, môže byť adresovaná žiadosť o medzinárodnú ochranu, a tieto orgány sú povinné informovať dotknutú osobu o konkrétnych spôsoboch podania takejto žiadosti

Osobu, ktorá prejavila vôľu žiadať o medzinárodnú ochranu pred orgánom príslušným na prijatie tejto žiadosti, nemožno zaistiť z dôvodu nedostatku ubytovacích kapacít v humanitárnom prijímacom zariadení

V rozsudku Ministerio Fiscal (Orgán, ktorému by mohla byť adresovaná žiadosť o medzinárodnú ochranu) (C-36/20 PPU), vyhlásenom 25. júna 2020 v rámci nalievavého prejudiciálneho konania (PPU), Súdny dvor rozhodol, že **vyšetrojúci sudca, ktorý rozhoduje o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny neoprávnene sa zdržiavajúceho na území členského štátu, patrí medzi „iné orgány“** v zmysle článku 6 ods. 1 druhého pododseku smernice 2013/32¹ (ďalej len „smernica o spoločných konaniach“), **ktorým by mohli byť adresované žiadosti o medzinárodnú ochranu, ale podľa vnútroštátneho práva nie sú príslušné pre ich registráciu. Z tohto dôvodu je tento vyšetrojúci sudca povinný informovať žiadateľa o konkrétnych spôsoboch podania takejto žiadosti. Súdny dvor tiež rozhodol, že nemožnosť nájsť ubytovanie v humanitárnom prijímacom zariadení neodôvodňuje zaistenie žiadateľa o medzinárodnú ochranu.**

Španielska námorná záchranná služba 12. decembra 2019 zadržala v blízkosti ostrova Gran Canaria (Španielsko) plavidlo, na palube ktorého sa nachádzalo 45 mužov subsaharského pôvodu, medzi nimi aj VL, malijský štátny príslušník, pričom týchto mužov na ostrove Gran Canaria aj vylodila. Správny orgán nasledujúci deň nariadil vyhostenie týchto štátnych príslušníkov a na Juzgado de Instrucción č. 3 de San Bartolomé de Tirajana (Vyšetrovací súd č. 3 San Bartolomé de Tirajana, Španielsko) podal návrh na ich zaistenie. VL potom, ako ho sudca poučil o jeho právach, vyjadril úmysel požiadať o medzinárodnú ochranu. Ten istý sudca v dôsledku nedostatku ubytovacích kapacít v humanitárnom prijímacom zariadení nariadil, aby bol VL umiestnený do zariadenia určeného na zaistenie cudzincov, v ktorom bude vybavovaná jeho žiadosť o medzinárodnú ochranu. VL teda podal na uvedený súd žalobu proti rozhodnutiu o jeho zaistení z dôvodu, že toto rozhodnutie je v rozpore so smernicou o spoločných konaniach, ako aj so smernicou 2013/33² (ďalej len „smernica o „prijímaní““). Tento súd v rámci tejto žaloby podal na Súdny dvor návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorého predmetom je najmä otázka, či tento súd patrí do pojmu „iný orgán“ v zmysle článku 6 ods. 1 druhého pododseku smernice o spoločných konaniach, a teda či mu môžu byť adresované žiadosti o medzinárodnú ochranu. Súdnemu dvoru sa tiež pýtal na zákonnosť zaistenia VL.

Súdny dvor po prvé spresnil, že doslovný výklad pojmu iné orgány, ktorým by mohli byť adresované [žiadosti o medzinárodnú ochranu], v zmysle tohto ustanovenia, a najmä použitie prídavného mena „iné“, svedčí o tom, že **normotvorca Únie zamýšľal prijať široké poňatie orgánov, ktorým bez toho, aby boli príslušné pre registráciu žiadostí o medzinárodnú**

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 60).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 96).

ochranu, možno takéto žiadosti adresovať. Tento výraz sa teda môže vzťahovať tak na správne, ako aj súdne orgány. Toto konštatovanie podporuje aj kontextuálny výklad uvedeného ustanovenia. **Jedným z cieľov sledovaných smernicou o spoločných konaniach je totiž zabezpečiť účinný, a teda čo najľahší, prístup ku konaniu o poskytnutí medzinárodnej ochrany. Zakázať súdnemu orgánu prijímať žiadosti o medzinárodnú ochranu by bránilo dosiahnutiu cieľa**, najmä keď ide o veľmi rýchle konania, v ktorých výsluch žiadateľa sudcom môže byť pre neho prvou príležitosťou dovolávať sa svojho práva podať takéto žiadosť. Súdny dvor v dôsledku toho dospel k záveru, že vyšetrojúci sudca, ktorý má rozhodnúť o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území členského štátu, na účely jeho vyhostenia alebo návratu, sa nachádza medzi „inými orgánmi“, ktorým by mohli byť adresované žiadosti o medzinárodnú ochranu.

Súdny dvor sa po druhej vyslovil k povinnostiam, ktoré má takéto vyšetrojúci sudca ako iný orgán. Konštatoval, že z článku 6 ods. 1 druhého a tretieho pododseku smernice o spoločných konaniach na jednej strane vyplýva, že **tento sudca je povinný poskytnúť žiadateľom o medzinárodnú ochranu informácie o konkrétnych spôsoboch podania takejto žiadosti. Tento sudca splní teda požiadavky tejto smernice, ak z vlastnej iniciatívy informuje štátneho príslušníka tretej krajiny o jeho práve požiadať o medzinárodnú ochranu.** Na druhej strane, ak tento štátny príslušník prejavil vôľu podať takéto žiadosť vyšetrovateľovi sudcovi, musí tento sudca odovzdať spis príslušnému orgánu na účely registrácie uvedenej žiadosti, aby sa tomuto štátnemu príslušníkovi mohli poskytnúť materiálne podmienky prijímania a zdravotná starostlivosť, ktoré sú stanovené v článku 17 smernice o „prijímaní“.

Súdny dvor po tretie preskúmal zlučiteľnosť zaistenia VL so smernicami o spoločných konaniach a o prijímaní. Na úvod uviedol, že z týchto smerníc vyplýva, že **pojmem „žiadateľ o medzinárodnú ochranu“ treba vnímať široko, takže štátny príslušník tretej krajiny získa toto postavenie od okamihu podania žiadosti o medzinárodnú ochranu.** Súdny dvor navyše zdôraznil, že **úkon „podania“ takej žiadosti si nevyžaduje žiadnu administratívnu formalitu. Skutočnosť, že štátny príslušník tretej krajiny prejavil vôľu požiadať o medzinárodnú ochranu na takom „inom orgáne“, akým je vyšetrojúci sudca, postačuje na priznanie postavenia žiadateľa o medzinárodnú ochranu.**

Súdny dvor v dôsledku toho konštatoval, že odo dňa, keď VL podal svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu, sa podmienky jeho zaistenia riadili článkom 26 ods. 1 smernice o spoločných konaniach, ako aj článkom 8 ods. 1 smernice o „prijímaní“. Z obsahovo spoločného znenia týchto ustanovení vyplýva, že členské štáty nemôžu zaistiť osobu iba z dôvodu, že je žiadateľom o medzinárodnú ochranu, a že dôvody a podmienky zaistenia, ako aj záruky zaistených žiadateľov, musia byť v súlade so smernicou o „prijímaní“. Vzhľadom na to, že článok 8 ods. 3 prvý pododsek tejto poslednej uvedenej smernice taxatívne uvádza rôzne dôvody prípadného zaistenia a že nemožnosť nájsť ubytovanie v humanitárnom prijímacom zariadení pre žiadateľa o medzinárodnú ochranu nezodpovedá žiadnemu zo šiestich dôvodov zaistenia uvedených v tomto ustanovení, **zaistenie VL bolo v predjednávanej veci v rozpore s požiadavkami smernice „o prijímaní“.**

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499